

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 17/1989-90 med anledning av ltm Lasse Wiklöfs m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen angående tolkningen av bestämmelserna om språkkunskap i den nordiska överenskommelsen om godkännande av vissa yrkesgrupper för verksamhet inom hälso- och sjukvården.

Landstinget har den 5 april 1989 inbegärt lagutskottets yttrande i ärendet. Utskottet får med anledning härav anföra följande.

I motionen föreslås att landskapsstyrelsen måtte tolka bestämmelserna i den mellan de nordiska länderna ingångna överenskommelsen om godkännande av vissa yrkesgrupper för verksamhet inom hälso- och sjukvården och veterinärväsendet så att kunskap i finska inte skall utgöra villkor för fast anställning på Åland av sådan hälso- och sjukvårdspersonal som är legitimerad för yrket i Sverige, Norge och Danmark. Motionärerna hänvisar till att Finland enligt överenskommelsen för legitimation eller annat godkännande kan kräva att vederbörande person har tillfredsställande kunskaper i finska. Sådana krav har även i praktiken ställts och därigenom försvårat möjligheterna för personer från Sverige, Norge och Danmark att få fast anställning inom hälso- och sjukvården på Åland.

Utskottet har konstaterat att medicinalstyrelsen med stöd av en i överenskommelsen ingående bestämmelse av medborgare från annat nordiskt land som villkor för legitimation har krävt kunskaper i finska. Legitimering av hälso- och sjukvårdspersonal är enligt självstyrelselagens 11 § 2 mom. 15 punkten en riksangelägenhet. Från självstyrelsemyndigheternas sida har vid upprepade tillfällen framförts att konsekvenserna för Ålands del i detta avseende är oacceptabla.

Frågan om den berörda överenskommelsens tillämpning på Åland har vid flera tillfällen behandlats i landstinget. I yttrandet nr 1/1988-89 redogjorde självstyrelsepolitiska nämnden för bakgrunden och det vid tillfället (april 1989) rådande läget i frågan. Nämnden framhöll då att ärendet med det snaraste borde "bringas från dagordningen och en ur åländsk synvinkel rimlig och ändamålsenlig lösning åstadkommas". Landskapsstyrelsen redogjorde även den 13 mars 1989 i ett svar på en enkel fråga i landstinget för sina överläggningar i frågan med social- och

hälsovårdsministeriet. Det framkom då att att lagändringar enligt ministeriets syn var nödvändiga för att tillgodose de åländska önskemålen samt att sådana ändringsförslag var anhängiggjorda.

Utskottet konstaterar att ändringar i lagarna om utövning av läkaryrket, tandläkaryrket, tandteknikeryrket, optikeryrket samt provisors- och farmaceutyrket (FFS 147-151/90) trätt i kraft den 1 mars 1990. Medicinalstyrelsen får i fortsättningen på ansökan och på de villkor som den bestämmer bevilja medborgare i ett annat nordiskt land, som innehar rätt att vara verksam inom något av nämnda yrken i hemlandet, rätt att vara verksam inom landskapet Åland. I motiveringarna till de nu godkända lagförslagen konstaterar regeringen att de ovan berörda kraven på språkkunskaper försvårat legitimeringen av medborgare i andra nordiska länder att vara verksamma inom hälso- och sjukvården i Finland och att detta medfört särskilda problem inom hälsovården på Åland. För att avhjälpa dessa problem har lagändringen enligt ministeriets åsikt varit nödvändig eftersom gällande lagstiftning inte innehållit stadganden om en regionalt begränsad legitimation.

Genom de nu genomförda lagändringarna, i vars beredning landskapsstyrelsen deltagit, bör enligt utskottets uppfattning en acceptabel lösning på den i motionen berörda problematiken ha uppnåtts. Medborgare i annat nordiskt land kan numera av medicinalstyrelsen legitimeras för tjänstgöring på Åland utan de tidigare ur landskapets synvinkel oacceptabla kraven på kunskaper i finska. Eftersom den ändrade lagstiftningen uttryckligen tillkommit i detta syfte finner utskottet att de i motionen föreslagna åtgärderna inte längre är aktuella.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet yördsamt föreslå

att Landstinget måtte förkasta hemställningsmotionen nr 69/1988-89.

Mariehamn den 20 mars 1990

På lagutskottets vägnar:

Gunnevi Nordman
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Nordman samt ledamöterna Andersson, Christer Jansson och Karlsson.